

žarek dobrote

5/XVII
maj
2019

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

- 3 ••• Pokloni zvezek
- 3 ••• 51. romanje bolnikov, invalidov in ostarelih na Brezje
- 4 ••• Gore vabijo

ETIČNA NAČELA

- 4 ••• Kodeks ravnanja za sodelavce Karitas

GRADIMO DRUŽINO

- 5 ••• Kaj bi lahko storila drugače?

MLADA KARITAS

- 6 ••• Hvala za pomoč. Brez vas tega ne bi mogla narediti.

LJUBEZEN JE IZNAJDLJIVA

- 7 ••• Kajžarska kavica
- 7 ••• Dobrodelna delavnica peke krofov v Idriji

NA OBISKU

- 7 ••• S prijazno besedo in toplim nasmehom gre življenje lažje naprej

- 8 ••• Aktivno državljanstvo

- 9 ••• Ko imamo raje nezadovoljstvo kot pa upanje

- 10 ••• Poziv k ohranjanju prostovoljstva ranljivih skupin z dodatkom za aktivacijo

- 10 ••• Za odgovoren odnos

KOPER

- 12 ••• Na poti k svetosti
- 12 ••• Križev pot na Sveto goro
- 13 ••• Umetniki za Karitas v Bruslju

LJUBLJANA

- 14 ••• Srečanje starejših in bolnih v župniji Zagorje ob Savi
- 14 ••• Kdo sem jaz v različnih vlogah

MARIBOR

- 16 ••• Ne pozabimo
- 16 ••• Študijski obisk programa učna pomoč na Mirenskem Gradu
- 17 ••• Študijski obisk sodelavcev Caritas Mostar in Banjaluka
- 17 ••• »Čas je zdaj«
- 17 ••• V naši hiši

NOVO MESTO

- 18 ••• Naših pet let

POROČILA MREŽE KARITAS

- 18 ••• Koper
- 20 ••• Murska Sobota
- 21 ••• Slovenska karitas

- 26 ••• Ne smemo se bati drug drugega

NAPOVEDNIK

SLOVENSKA KARITAS

- 14. 5. Predstavitve publikacije Slovenske karitas o povezanosti migracij in razvoja v Sloveniji: Skupni dom, Ljubljana, Galerija Družina, ob 10h
- 17. in 18. 5. Priprave mladih prostovoljcev za Počitnice Biserov, Portorož

ŠKOFIJSKA KARITAS CELJE

- 7. 5. Brezplačno pravno svetovanje, Celje, od 10h do 11h
- 9. 5. Delavnica: Stres in tehnike sproščanja, Vrbje, ob 9h
- 9. 5. Svetovalni pogovor, Celje, ob 10h
- 12.–14. 5. Počitnice za starejše, Vrbje
- 14. 5. Kateheza (Nedoumljivost trpljenja), Olimje, ob 19.30
- 16. 5. Delavnica: Stres in tehnike sproščanja, Vrbje, ob 9h
- 21. 5. Brezplačno pravno svetovanje, Celje, od 10h do 11h
- 22. 5. Izobraževanje: HACCP, Celje, ob 9h
- 23. 5. Delavnica: Stres in tehnike sproščanja, Vrbje, ob 9h
- 23. 5. Svetovalni pogovor, Celje, ob 9h
- 23. 5. Izobraževanje: HACCP pri delu z živili, Celje, ob 17h
- 30. 5. Delavnica: Stres in tehnike sproščanja, Vrbje, ob 9h
- 31. 5. Romanje sodelavcev ŽK, ob 12h

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

- 3. 5. PNC, počitniški program
- 6. 5. Srečanje Kraške in Vipavske DK
- 14. 5. Srečanje DK Idrija Cerkno in Tolminske OK
- 14. 5. Druženje generacij Ilirska Bistrica
- 18. 5. PNC, skupni končni izlet
- 19. 5. Dekanijsko srečanje bolnih in ostarelih v Vremah
- 28. 5. Srečanje Goriške OK
- 31. 5. Odbor za materialno pomoč ŠK

NADŠKOFIJSKA KARITAS MARIBOR

- 1. 6. Srečanje botrov in podpornikov Karitas–Nadškofijska karitas Maribor, Strossmayerjeva 15, ob 10h

ŠKOFIJSKA KARITAS NOVO MESTO

- 15. 5. Izobraževanje za prostovoljce ŽK: Kako poskrbeti zase, ko pomagam drugim, predava mag. Nataša Ropret, Baragov zavod, ob 17h

• FOTO NASLOVNA in ZADNJA STRAN Tatjana Splichal •

tema meseca

POKLONI ZVEZEK

Jana Flajs

Na Slovenski karitas smo letos že enajsto leto zapored povabili k podpori in sodelovanju v akciji Pokloni zvezek vse vrtce in osnovne šole. Tako kot vsako leto tudi letos vabimo k sodelovanju vse veroučence in mladinske skupine. Z akcijo želimo zbrati čim več zvezkov za družine s šoloobveznimi otroki, ki si sredstev za nakup ne morejo zagotoviti same. Hkrati pa želimo vse otroke spodbuditi k solidarnosti do sovrstnikov.

Zvezke zbiramo za več kot 11.000 socialno ogroženih otrok, ki jim bo Karitas preko poletja pomagala s šolskimi potrebščinami.

Otroke in njihove starše prosimo, da osnovnošolcem poklonijo **nov, velik, črtan zvezek**. Otroci, ki bodo zvezek podarili, bodo prejeli razglednico, na katero bodo lahko zapisali misel, pozdrav in/ali narisali tudi risbo za skritega prijatelja v stiski.

Akcija je bila v preteklih letih zelo uspešna. V letu 2018 je sodelovalo **260 osnovnih šol in 117 vrtcev**, v katerih se je na naše veselje zbralo **več kot 29.000 zvezkov** in v vrtcih dodatno **400 tempera barvic**.

Nekaj srčnih misli s preteklih razglednic, namenjenih sovrstnikom, ki so v stiski:

- 😊 *Ko se nam zdi, da naše življenje razpada, se morda le na novo sestavlja v lepšo in bolj popolno sliko.*
- 😊 *Želim ti, da boš zdrav in da boš dosegel cilje, ki si jih želiš.*
- 😊 *Pošiljam ti naj pozdrav in upam, da ti je zvezek všeč. Upam tudi, da ga boš velikokrat uporabil/a, saj ti res hočem s tem pomagati in pokazati svojo ljubezen.*
- 😊 *Morda ni vsak dan lep, a v vsakem dnevu je vsaj nekaj lepega.*

Iskrena hvala vsem mentorjem za dosedanje pomoč in spodbudo otrok k solidarnosti. **Najlepša hvala** pa tudi sodelavcem Karitas, ki ste in boste obiskali sodelujoče šole in vrtce ter zvezke razdelili med otroke, ki jim jih starši zaradi različnih stisk težko kupijo.

Za sodelovanje veroučnih in mladinskih skupin pišite na e-naslov jana.flajs@karitas.si, da vam pošljemo gradivo.

51. ROMANJE BOLNIKOV, INVALIDOV IN OSTARELIH NA BREZJE

Cveto Uršič

Revija Ognjišče in Slovenska karitas letos prvič skupaj organizirata narodno romanje bolnikov invalidov in ostarelih na Brezje, ki bo letos 15. junija. Romanje bo vodil msgr. Alojzij Cvikl, mariborski nadškof in predsednik Slovenske karitas.

Poleg invalidov, bolnikov in starejših, ki jim je v romanje namenjeno, se ga udeležujejo tudi njihovi domači ter številni prostovoljci, ki pomagajo bolnim in ostarelim romarjem. Ponekod organizirajo to romanje v okviru dekanij ali pastoralnih področij, drugod pa ga organizirajo župnijske, dekanijske ali območne Karitas.

V ta namen vabimo vse sodelavce Karitas, da se povežete med seboj in pomagate pri organizaciji romanja na Brezje ter tako bolnim, invalidom in starejšim omogočite romanje k Mariji.

Letos se bodo prostovoljcem na Brezjah (skavtom, malteškimi vitezi, mladimi iz mladinskih skupin), ki delijo okrepčilo in skrbijo za prevoz, varnost ter organizacijo, pridružili tudi mladi prostovoljci Karitas. Če imate v svojih župnijah in župnijskih Karitas mlade in bi želeli sodelovati na Brezjah kot prostovoljci, se lahko za dodatne informacije obrnete na Slovensko karitas oz. se prijavijo na: helena.zevnik@karitas.si.

4 GORE VABIJO

Prisrčno vabljeni na že deveti pohod sodelavcev Karitas v Dolino Triglavskih jezer, enega najlepših kotičkov Slovenije. V osrčje lepot slovenskih gora se bomo podali drugi konec tedna v juliju, od sobote, 13., do nedelje, 14. julija.

Vsi dosednji pohodi so odlično uspeli, za varnost pa so poskrbeli za to usposobljeni vodniki. Poleg hoje je bilo veliko časa za spoznavanje gora, ki so nas obdajale, za občudovanje planinskega cvetja, tu in tam celo kakšnega gamsa, na poti od kočice do zgornjega jezera, imenovanega Ledvička, pa smo spremljali razigrano igro svizcev. Večeri v planinski koči pa so bili vedno posebni ...

Večino pohodov je spremljal tudi duhovnik in takrat smo sveto mašo obhajali kar med potjo, na Dednem polju ali pri kapelici, ki jo je v spomin na umrle planince na smreko o poti dal postaviti Ludvik. V nedeljo po vrnitvi s planin smo vedno obiskali svetišče Marije Pomagaj na Brezjah in se s sveto mašo zahvalili za vse prejete milosti.

Dragi sodelavci Karitas, prisrčno vabljeni tudi letos! Zaradi rezervacije kočice za spanje in prevoza se je treba čim prej prijaviti pri Ludviku Stoparju, telefon: 041 397 950, po osmi uri zvečer.

etična načela

KODEKS RAVNANJA ZA SODELAVCE KARITAS

Kodeks ravnanja za sodelavce Karitas določa držo in ravnanje, ki se pričakujeta od sodelavcev Karitas. Izhaja in je tesno povezan z Etičnim kodeksom za članice Caritas Internationalis ter Etičnimi vrednotami in načeli Karitas v Sloveniji.

1. Vrednote in načela

Sodelavec Karitas se pri svojem delu ravna po Etičnih vrednotah in načelih Karitas, ki so priloga tega dokumenta.

2. Osebno ravnanje

Sodelavec Karitas:

- spoštuje človekove pravice in se zoperstavlja diskriminaciji, nadlegovanju, zlorabam, zane-marjanju in izkoriščanju,
- se izogiba »drugemu vsiliti vero Cerkve« ali svoja prepričanja; »Ve, da je ljubezen v svoji čistosti in zastonjskosti najmočnejše pričevanje za Boga, v katerega verujemo in ki nas priganja k ljubezni,« (Benedikt XVI., okrožnica Bog je ljubezen, 31),
- uporablja spoštljivo govorico, ki ne spodbuja etničnih, spolnih in drugih žaljivih razlikovanj,
- v skladu s svojo vestjo in etičnimi načeli Karitas upošteva lokalno zakonodajo v državah, v katerih dela,
- je spoštljiv do krajevnih običajev in kulture,
- zagotavlja, da sam in vsi njegovi podrejeni ravnajo v skladu s smernicami za varnost in zdravje in si prizadevajo ščititi tudi druge,
- spoštuje zaupnost informacij, intelektualno lastnino in znanja, ki jih pridobi med svojim službovanjem pri Karitas,
- pri svojem delu spoštuje prepoved dela pod vplivom alkohola, drog in drugih prepovedanih substanc,
- pri svojem delu spoštuje prepoved spolnega in drugega nadlegovanja ali trpinčenja.

3. Navzkrižje interesov, prisila in korupcija

Sodelavec Karitas:

- ne izkorišča moči, ki jo ima kot sodelavec Karitas, da bi izvajal pritisk, pridobival naklonjenost ali se ekonomsko, poklicno, politično ali spolno okoristil,
- svoje nadrejene obvešča o vseh dejanskih in možnih finančnih, osebnih ali družinskih navzkrižjih interesov, ki se nanašajo na delo Karitas,
- pod nobenim pogojem ne sprejema uslug, podkupnin ali kakršnihkoli drugih oblik osebne ko-

risti od prejemnikov pomoči, partnerjev ali pogodbenikov; sprejme lahko le spominska darila v imenu Karitas z vednostjo organizacije,

- je neodvisen od političnih interesov in svoje delovne prioritete in programe določa po svoji lastni presoji in v skladu s poslanstvom organizacije.

4. Zaščita virov Karitas in skrbno ravnanje z njimi

Sodelavec Karitas:

- zagotavlja, da se fizična in intelektualna lastnina Karitas ne bo zlorabljala in bo zaščiten pred krajo, goljufijo ali drugo škodo,
- se drži poštenosti in preglednosti pri finančnem poslovanju,
- ima pravico delati v dostojnih delovnih pogojih in je deležen pravic, ki nam pripadajo v skladu z dogovori in zakonodajo.

Uresničevanje Kodeksa ravnanja

Generalni tajniki Slovenske in škofijskih Karitas ter voditelji župnijskih Karitas so odgovorni, da so vsi sodelavci seznanjeni s tem Kodeksom in ga pri svojem delu upoštevajo. Odgovorni so tudi za redno posodabljanje tega dokumenta.

Pritožbeni postopek

Slovenska karitas ima Pravilnik o pritožbenem postopku za uporabnike pomoči, zaposlene, prostovoljce, darovalce SK ter Knjigo pripomb in pohval. S tem imajo možnost pritožbe tako sodelavci Karitas kot zunanji sodelavci, prosilci in prejemniki pomoči, partnerji, pristojna ministrstva in druge organizacije ter posamezniki.

Dolžnost poročanja

Vsak sodelavec je dolžan takoj sporočiti vsakršen sum ali skrb glede kršitve Kodeksa. O tem mora seznaniti svojega nadrejenega. To lahko stori ustno ali pisno, in če je mogoče, podpre z dokazi. Če to zaradi določenih razlogov ni mogoče (če je npr. vodja vpleten v kršitev), se obrne na druge (višje) organe v organizaciji.

Vsa razkritja se obravnavajo zaupno. Vsak, ki poroča o kršitvah tega Kodeksa, bo zaščiten. Namerne napačne obtožbe so resen disciplinski prekršek, ki bo ustrezno obravnavan.

Kršitve Kodeksa

Vse kršitve Kodeksa bodo odgovorne osebe preverile in zoper njih ustrezno ukrepale.

gradimo družino

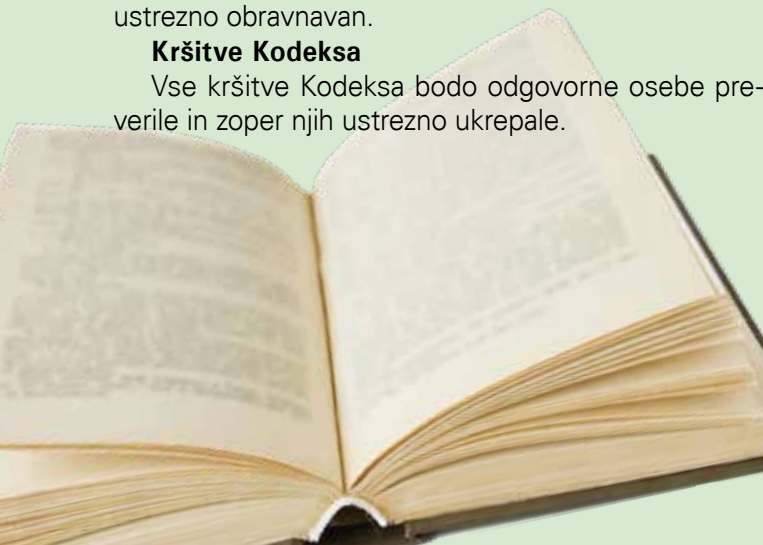
KAJ BI LAHKO STORILA DRUGAČE?

Helena Zevnik Rozman

Ena od pogostih sodobnih stisk družin je vzgoja otrok. V tem globaliziranem svetu je mnogim staršem pri vzgoji težko. Izkušnje iz njihovih družin so povsem drugačne, kot jih narekuje tempo današnje sodobne družbe. In včasih so starši popolnoma nemočni. Kakšno je doživljanje mnogih staršev, nazorno opisuje mama petih otrok, ki mi je svojo zgodbo poslala pred meseci.

»Z mozem imava pet otrok – štiri dekleta in fanta. Dekleta so bila v šoli prizadevna, dobro so se učila. Tudi večjih vzgojnih težav z njimi ni bilo. Sin, najmlajši, je bil do sedmega razreda v redu. V zadnjih dveh letih osnovne šole pa so se z njim začele težave. V šoli je popustil, začel je 'špricati', dobival je slabe ocene. Z mozem sva bila pogosto v šoli. Poskušali smo marsikaj, da bi ga motivirali, pa ni bilo uspeha. Niti pohvala niti kazen nista bili uspešni. Z muko je izdelal osnovno šolo. Vpisal se je sicer v prvi letnik, vendar je nadaljeval z izostajanjem iz šole in neučenjem. Prvi letnik je ponavljal in menjal šolo. Družba in prijatelji so mu bili pomembnejši kot vse ostalo, čeprav so bili zanj neprimerni. Veliko časa je bil pred računalnikom in igral igrice. Veliko smo se prepirali, obtoževali. Sin se je spremenil tudi na zunaj. Njegov stil oblačenja je bil obupen. Glasba, ki jo je poslušal, grozna. Najhuje pa je bilo to, da je oddaljeval od družine. Zanj smo bili nergači, nesposobni, osebe, ki ga ne razumejo, kjer nima podpore. Skratka, njegovi sovražniki. Naši pogovori so bili samo še prepiranje. Če smo mu kaj rekli, je odšel od doma in se vrnil ponoči ali v jutranjih urah.

Z mozem sva bila prizadeta. Še posebej jaz. Mož me je tudi obtoževal, da sem za sinov neuspeh kriva jaz. Da mu dajem potuho, da sem preveč popustljiva in premalo stroga. Govoril je, da je razvjen, da mu ni treba nič delati. Bila sem prizadeta in po moževo vsega sama kriva. Sinov neuspeh sem doživela kot osebni poraz, kot svoj neuspeh. Tudi moževi očitki so se me dotaknili. Sem res za vse kriva jaz? Kaj bi lahko storila drugače?«

mlada karitas

HVALA ZA POMOČ. BREZ VAS TEGA NE BI MOGLA NAREEDITI.

Helena Zevnik Rozman

Proces spremljanja in zahvale je eden izmed pomembnih korakov pri vodenju prostovoljcev in mora potekati ves čas njihovega dela. Zahvala pokaže, da organizacija ceni delo in vrednote ljudi. Seveda lahko uporabimo različne načine zahval. Nekaterim so bližja darila, drugim čas, ki jim ga namenimo, morda beseda zahvale, kakšna usluga ali objem, stisk roke. Pomembno je, da v vsakem sodelavcu, naj bo mladem ali starejšem, prepoznamo, kaj mu je blizu, kaj ga razveseljuje. Kajti le s pravim pristopom bodo resnično začutili pristno zahvalo, ki jim bo gorivo za nadaljnje služenje z veseljem.

Na seminarju Karitas oktobra 2018 so se udeleženci v eni izmed delavnic pogovarjali o načinih zahvale in tem, kaj ljudem pomeni, da se jih opazi po končanem delu v družini, službi in v Karitas. V nadaljevanju so predstavljena mnenja iz delavnic.

Mladi

V družini mladim veliko pomeni objem med družinskimi člani in topla mamina beseda. Za kakšno posebno dobro opravljeno delo pa skupni družinski izlet in večerja. Še posebej, če brat skuha najljubšo hrano. V družini so jim pomembne tudi usluge, kot na primer: ti si skuhal, jaz pomivam ali prevzamem odgovornost za mlajše brate, sestre. Seveda je pomembna besedna pohvala ob dobro opravljenem delu, še posebej reči hvala tudi za čisto »samoumevne« stvari.

Na področju prostovoljstva v Karitas jim je bilo zelo pomembno povabilo k skupnemu druženju, piknik ob zaključku nekega projekta, kosilo s sodelavci Karitas ob župnijskem prazniku, druženje ob začetku leta na kavi. Mladim, ki so delali z otroki, pa je veliko pomenil objem otrok, za katere so skrbeli.

Zelo pomembna jim je bila tudi beseda zahvale. Voditeljica oratorija je dejala: »Kot voditeljici oratorija mi je bilo ob koncu napornega oratorijskega dne najlepše od kakšnega starša slišati ali dobiti SMS: 'Otrok je prišel domov navdušen! Hvala za ves trud, ki ga z animatorji vlagate v naše otroke!'« Zelo veseli so bili tudi javnih zahval pri oznanilih v cerkvi ter pohvale ob zaključku akcije ali koncu šolskega leta.

Najlepša usluga, ki so jo na področju prostovoljskega dela doživeli, je bila, da je v zahvalo odgovorna sodelavka namesto njih opravila delo, ki jim ni bilo najbolj pri srcu. Najlepše pa je bilo vedno dobiti risbo deklice, za katero so skrbeli kot animatorji, ali skodeli-

co s svojim imenom ob zaključku Počitnic Biserov in podobne drobne pozornosti.

Odrasli

Pri odraslih sodelavcih Karitas je bilo na vseh seminarjih opaziti največ primerov o besedah potrditve ali različnih besednih zahvalah, pa naj bo to v družinah, v službi, župniji ali Karitas.

V družini je ponavadi najlepše, ko mož ali otroci pohvalijo ženo oz. mamo za dobro skuhano kosilo, zlikana oblačila, da je hiša pospravljena ... Pa še nekaj bolj konkretnih primerov:

- *SMS ali pismo z vsebino: »Najboljša mama si. Oprosti, da nisem javil, kdaj se vrnem. Hvala, ker si tečna in me gnjaviš.«*
- *Ko pridem od maše in se mi družinski člani zahvalijo: »Hvala, ker si molila za nas!«*
- *»Mami, hvala za varstvo! Kdaj ti bomo vrnilo?«*
- *Mož je videl mojo utrujenost in rekel: »Včasih se čudim, kako zmoreš.«*
- *»Hvala ati! Hvala dedi! Hvala mož!«*
- *»Hvala, mama, ker nam veliko pomagaš.«*
- *4-letni vnuk mi reče: »Mama, to veva samo midva!«*

V družini je za prostor zahvale tudi objem, poljub, nasmeh, pomežik in dvignjen prst sina, topel objem vnukov, otrok in podobno. Ali pa pozornosti v obliki majhnih presenečenj, kot so rože, vnučki prinesejo cvet regrata, ali uslug, kot je kuhano kosilo, pomita posoda ...

Tudi **pri delu v Karitas** so sodelavcem Karitas najpomembnejše besede potrditve ali besedne zahvale. Veliko jim pomenijo zadovoljni ljudje in zahvale ljudi, ki se obračajo nanje po pomoč ali ki jih obiščejo, predvsem starejših: *»Hvala, ker si vzamete čas za nas« ali »Hvala za pomoč, brez vas tega ne bi mogla narediti« ali »Kako ste prijazni! Hvala, ker nam pomagata in nam svetujete.«* Tudi uspešno rešitev večjega problema lahko doživijo kot priznanje, pohvalo za trud. Pomembne pa se jim zdijo tudi pohvale med samimi sodelavci Karitas ter vodstva, voditelja, še posebej pa, če to pohvalo izreče župnik. Na primer: *»ob hvalnem dnevu se nam zahvali župnik«, »pohvala je, ko začutim, da je tudi župniku pomembno to, kar delamo v Karitas«, »v čast mi je, ko se voditeljica zahvali za trud – delo, ki ga vlagamo«.*

Nekateri so pri delu v Karitas kot pomembno obliko pohvale napisali tudi čas, ki si ga namenjajo v krogu sodelavk oz. sodelavcev Karitas, kot na primer: *»povabilo na kavico kot znak pozornosti«, »obisk ob boleznih«, »poklicali so, kako sem«, »ob rojstnih dnevih se dobimo skupaj«.*

Pomembne so jim tudi drobne pozornosti v obliki daril, na primer sladke pozornosti ob koncu dela, zahvala z rožico ali šopkom, knjiga, priznanje, Marijin kipec iz Medžugorja, članek v glasilu ...

Ljubezen je iznajdljiva

KAJŽARSKA KAVICA

Iva Žnidaršič

Marsikdo pozna tisto lepo "V Šmihelu eno kajžico imam ...". Tudi mi v Bizoviku (ŽK Štepanja vas, Ljubljana) se lahko pohvalimo, da jo imamo – kajžico. In to prav poleg naše cerkve sv. Miklavža.

Pred leti je naša župnija kupila opuščeno staro hišico tik ob cerkvi. Malo smo jo popravili in prenovili, in sedaj nam dobro služi za potrebe cerkve v Bizoviku. V kajži imajo pevci vaje, otroci verouk in likovne delavnice. V njej je tudi spominska sobica bizoviških peric, ki so nekdanj na potoku prale za ljubljansko gospodo. Najbolj pa so je veseli starejši vaščani, za katere vsako prvo sredo v mesecu pripravimo srečanje, ki smo ga poimenovali KAJŽARSKA KAVICA.

Nekako osem let je tega, ko se je našemu "kulturniku" Petru Bergantu porodila misel, da lahko nekaj naredimo za starejše krajane, ki večino dneva preživijo doma in jim je tudi pot v cerkev na gričku že prenaporna. S soglasjem župnika in aktivnostjo delavk Župnijske karitas Štepanja vas je "beseda meso postala".

Enkrat mesečno se zberemo, žene pripravijo pečivo, skupaj spijemo kavico ali čaj, med seboj pokramljamo in marsikdo pove kakšno anekdoto iz svojega življenja. Peter pa vedno poskrbi, da nas obišče skriti gost. Ja, res smo ponosni, kar nekaj znanih oseb smo že imeli na obisku v naši kajži: g. nadškofa Zoreta, g.

nadškofa Urana, g. Šlibarja, g. Jureta Seška, g. Francija Petriča. Nadalje je g. Pavle iz Krkavč, naš stari znanec in prijatelj, s seboj pripeljal še g. Mozetiča – duhovnika z Markovca nad Koprno. Veseli smo vseh, tako župnikov, ki so v preteklosti vodili našo župnijo, zdravnice dr. Maričke Meden, harmonikaša Janeza, oštirke Mici in še bi lahko naštevala. Prav vsi s svojo prisotnostjo popestrijo naša srečanja in se z veseljem odzovejo naši prošnji za obisk.

Verjemite, da ne manjka smeha, petja, pa tudi na molitev ne pozabimo. Včasih čas kar prehitro mine, naše druženje se konča opoldne, in ko zapoje cerkveni zvon, se poslovimo z molitvijo angelovega češčenja.

DOBRODELNA DELAVNICA PEKE KROFOV V IDRJI

Barbara Kuštrin

Župnija Idrija v letošnjem letu praznuje 50-letnico posvetitve župnijske cerkve sv. Jožefa Delavca. V pripravi na jubilej, ki ga bomo praznovali 1. maja, si sledijo različni dogodki. Zadnji je bil tudi dobrodelno obarvan.

Na sončno soboto, 23. februarja, smo se ob ge. Alenki učili peke krofov. Zbralo se nas je dvanajst novih znanj željnih ljubiteljskih kuharic, ki smo v štirih urah izdelale preko šestdeset krofov. Ga. Alenka nas je spretno vodila skozi postopek priprave testa, vžajanja, oblikovanja in cvrtja te okusne slaščice.

Zbrani prostovoljni prispevki so bili namenjeni potrebam Župnijske karitas Idrija.

Razšle smo se z obljubo, da se zopet zberemo ob kakšnem prihodnjem kulinaricnem izzivu.

na obisku

S PRIJAZNO BESEDO IN TOPLIM NASMEHOM GRE ŽIVLJENJE LAŽJE NAPREJ

Marjeta Lipar

V občini Semič se dogajajo velike stvari: v nedeljo smo bili priča dvakrat razprodani dvorani Kulturnega centra Semič, na dobrodelnem koncertu smo namreč zbirali sredstva za obnovo župnijske cerkve sv. Štefana, še bolj pa vlečejo poglede obnove dela, ki trajajo že več kot leto dni.

Obnova združuje ljudi iz občine: 3600 nas živi v župniji Semič in 200 v župniji Črmošnjice. Ne moremo pa spregledati, da si je g. župnik Luka Zidanšek še pred tem močno prizadeval za nakup in ureditev prostorov za potrebe Karitas. Začelo se je pred 18 leti pri takratnem župniku g.

Janezu Šketu, predvsem z oblačili. Leta 2005 ga je zamenjal g. Luka Zidanšek in v oči mu je padla neurejena, skoraj zapuščena hiša ob cerkvi. Po petih letih jim je uspelo, križniški red je prispeval denar za nakup hiše z namenom: zgornji prostori za Kulturno društvo Orel in spodnji prostori za Župnijsko karitas.

8

Obnovitvena dela so bila poplačana izključno z darovi vernikov in septembra 2016 smo se ob blagoslovitvi že veselili novih prostorov.

Če je morala biti pred tem »Evropska hrana«, ki jo je g. župnik v prikolici pripeljal s Škofijske karitas Novo mesto, zaradi neprimernih prostorov razdeljena še isti dan, se je zdaj začelo novo obdobje. Imamo primerne nove prostore, hrano pripeljejo s kamionom za več mesecev, mesečno pomagamo 200 ljudem. Po hrano in obleko lahko pridejo kateri koli ponedeljek v

AKTIVNO DRŽAVLJANSTVO

Peter Perše

Pred kratkim je imela hči v šoli delavnice za nadarjene učence. Delavnice so izvajali študentje Fakultete za družbene vede. V obvestilu za starše je bilo zapisano, da bodo govorili o trajnostnem razvoju in o pravicah žensk. Del o trajnostnem razvoju, ki je vključeval tudi ogled dokumentarnega filma in razmišljanje o ekologiji, podnebnih spremembah, ohranitvi planeta, se mi je zdel zanimiv in koristen. Ko sem še vrtal v hči, kaj so počeli v drugem delu, pa je sledilo presenečenje. Učenci sedmih, osmih in devetih razredov so razpravljali o pravicah žensk, vsaj tako je pisalo na obvestilu za starše. Nemalo začudenja je zbudila hčerkin izjava, da so si v tem delu ogledali kratek film o tem, kako se fantke preoblači v deklice in se grajo z dekliškimi igračkami in punčke v fantke ter se igrajo z igračkami za fante.

mesecu med 16. in 17. uro, tistim, ki nimajo prevoza, pa jo razvozimo po domovih.

Ker nimamo svojega tekočega računa, finančno poslovanje poteka v sodelovanju s Škofijsko karitas Novo mesto: akcija Družine za nakup kurjave, plačilo položnic za elektriko, komunalno, stanarino, šolske potrebščine. Župnijska karitas Črnomelj nam dobrodušno pomaga pri medicinskih in ortopedskih pripomočkih, hvaležni smo Škofijski karitas za invalidski voziček.

Nepozabno je letovanje otrok in družin, skupna srečanja, izobraževanja, Slomškova nedelja na Ponikvi, dobrodelni koncert Klic dobrote.

Vsako leto se v sodelovanju z ŽPS eno nedeljsko popoldne v maju srečamo s starejšimi in priključimo nasmeh na njihove obraze.

Ne bo pa šlo v pozabo lansko neurje s točo, ki je prizadelo tudi semiško občino; posredovali smo pri prekritju preluknjane strehe, posameznikom je bila razdeljena finančna pomoč.

Tako gre pri nas, a se zgodi, čeprav redko, da so police s hrano tudi prazne – takrat sta dobrodošla prijazna beseda in topel nasmeh, in življenje gre lažje naprej.

Hvaležni smo Bogu in dobrim ljudem, da lahko pomagamo.

Raziskovalna žilica prijatelja pravnikarja je v dneh po izvedenih delavnicah uspela izbrskati, kako so lahko študentje fakultete, ki ne slovi ravno po naklonjenosti do vere, našim otrokom prosto prodajali teorijo, da je spol družbena, in ne biološka kategorija. S Fakultete za družbene vede smo dobili celo obrazložitev, da niso izvajali delavnice o pravicah žensk, kot smo bili seznanjeni, ampak o enakosti med spoloma, torej nas je zavajala kar naša šola. Med starši, vsaj tistimi, ki vzgajamo svoje otroke v veri, je zavrelo. Šola in izvajalci programa pa se izmikajo in nočejo povedati, kaj so prikazovali našim otrokom in kako so že tako ranljive otroke, ki jim v teh letih nagajajo hormoni, poskušali zmesti z nepreverjenimi in nadvse dvomljivimi teorijami.

Naj ta primer, ki se je resnično zgodil v začetku aprila na eni od slovenskih osnovnih šol, služi kot primer, kako pomembno je za družbo aktivno državljanstvo. Stavek »ah, saj se ne da nič narediti« pač ni dovolj, če hočemo svoje otroke zaščititi pred tistimi, ki jih želijo vzgojiti – oz. bolje, prevzgojiti – v poslušne, vodljive in nekritične odrasle. Na nas starših je, da z vso resnostjo protestiramo proti takšni propagandi in manipuliranju z našimi otroki. Čakanje, da bo umazano delo namesto nas opravil nekdo drug, žal ni dovolj. To smo dolžni storiti za generacije, ki bodo lahko že jutri tarča podobnih poskusov.

Včasih imam občutek, da smo ljudje obupali nad tem, da lahko skupaj spremenimo stvari na bolje. Ostajamo v coni udobja, namesto nas pa odločajo tisti, ki morda nimajo čistih namenov in strežejo apetitom elite, ki skrbi predvsem za svojo korist. Naše kritike so vse prepogosto podobne pametovanju in reševanju sveta za šankom.

Kljub temu se kažejo v Sloveniji številni zanki upanja in tudi zametki aktivnega državljanstva. Po župnijah se prebujajo živa občestva, ki jemljejo vero zares. Tu so zakonske skupine, skupine mož, žena, molitvene in biblične skupine, Karitas ... Njihova skupna značilnost je, da jemljejo Jezusa in vero zares. Prebujen človek ne more samo sedeti na kavču, ampak mora veselo novico, da smo bili odrešeni, deliti z ljudmi, s katerimi živi. Kristjan, ki je sol in luč, lahko prekvasi toge strukture, ljudi vname z novim ognjem, ali pa jim da vsaj misliti, zakaj je drugačen od večine. Skupaj lahko dosežemo, da šola ne bo več zlorabljal naših otrok, dosežemo lahko spremembo v svoji župniji, s pohvalo bomo sporočili medijskim ustvarjalcem, kate-re vsebine nas zanimajo, izrazili kritiko, ko gre za zlorabo resnice, pravice, podprli politike, ki zagovarjajo naše vrednote in pogled na svet. Iz ljudi, katerih pot se konča v grobu, bomo tako postali ljudje, ki gledajo preko groba v lepše življenje že na tem svetu, in ne šele v večnosti, ter so za to pripravljene zavirati rokave.

KO IMAMO RAJE NEZADOVOLJSTVO KOT PA UPANJE

papež Frančišek

prevod: Andreja Červek – Vatikan, vir: Vatican News

Bronasta kača

»Odpravili so se od gore Hor po poti k Trstičnemu morju, da bi obšli edómsko deželo. Ljudstvo pa je postalo nepotrpežljivo na poti; začelo je govoriti proti Bogu in Mojzesu: 'Zakaj sta nas izpeljala iz Egipta, da umremo v puščavi? Saj ni ne kruha ne vode in ta bor-na jed se nam že gabi.'« (4 Mz 21,4-9)

Duh utrujenosti vodi v nezadovoljstvo

Ljudstvo se je naveličalo potovanja. Navdušenje in upanje sta na poti iz egiptovskega suženjstva počasi bledela, najprej na obrežju morja, zatem pa v puščavi, tako da so ljudje začeli govoriti proti Mojzesu. »Duh utrujenosti nam jemlje upanje.« Utrujenost je selektivna. Najprej nam pokaže slabe trenutke, ki jih živimo, pri tem pa pozabimo dobre stvari, ki smo jih prejeli.

»Ko smo v potrnosti, ne prenesemo potovanja in iščemo zatočišče pri malikih ali obrekovanju ali drugih stvareh. To je za nas model. Ta duh utrujenosti v nas kristjanah nas vodi v nezadovoljno življenje – to je duh nezadovoljstva. Nič nam ni všeč, vse gre narobe. Sam Jezus nas je poučil o tem, ko je govoril o tem duhu nezadovoljstva, da smo namreč kot otroci, ki se igrajo.«

Navezanost na potrnost

Nekateri kristjani se predajo občutku poloma, ne da bi se zavedali, da je to »popolna njiva za hudičevo setev«. Včasih se bojijo tolažbe, strah jih je upanja, strah jih je Gospodovega ljubkovanja, in tako živijo v objokovanju manjkajočega.

»To je življenje mnogih kristjanov. Živijo, da se pritožujejo, živijo, da kritizirajo, živijo iz opravljanja, živijo nezadovoljni. Ljudstvo ne prenese potovanja. Mi kristjani pogosto ne prenesemo potovanja. Raje imamo navezanost na neuspeh, torej na potrnost. Potrnost pa je od kače, stare kače iz zemeljskega raja. Gre za simbol: to je ista kača, ki je zapeljala Evo, sedaj pa ves čas grize v potrnosti.«

Strah pred upanjem

Živeti v pritoževanju – takšno je življenje tistih, ki imajo raje neuspeh, ki ne prenesejo upanja, ki ne prenesejo Jezusovega vstajenja.

»Bratje in sestre, zapomnimo si ta stavek: Ljudstvo se je naveličalo potovanja. Kristjani se naveličajo potovanja. Kristjani se naveličajo ozdravljenja. Kristjani ne prenesejo tolažbe. Bolj smo navezani na nezadovoljstvo, utrujenost, neuspeh. Naj nas Gospod osvobodí od te bolezni.«

POZIV K OHRANJANJU PROSTOVOLJSTVA RANLJIVIH SKUPIN Z DODATKOM ZA AKTIVACIJO

Cveto Uršič

V Ljubljani je 9. aprila 2019 potekala novinarska konferenca, na kateri je Slovenska karitas predstavila dobrodelno akcijo POMAGAJMO ŽIVETI IN PREŽIVETI in letno poročilo celotne mreže Karitas za leto 2018. V zadnjem delu so socialne delavke v škofijskih Karitas Andreja Kastelic, Saraja Špec in Alenka Petek predstavile aktualne stiske in programe socialnega vključevanja v Karitas. V tovrstne programe je Karitas lani vključila 2.800 prejemnikov v sklopu delavnic učenja uporabnih spretnosti za življenje ter dodatno še 6.426 oseb v strokovno individualno svetovanje. Intenzivnejša in kontinuirana svetovanja so potekala v 87 svetovalnicah po župnijskih in škofijskih Karitas. V programe prostovoljstva z dodatkom za aktivacijo je bilo lani v Karitas vključenih preko 250 oseb, prostovoljci pa so izvedli več kot 91.000 obiskov starejših.

V lanskem letu se je pomembno zvišala denarna socialna pomoč in za približno 5 % dvignila minimalna plača. Kljub temu se za večino prejemnikov materialne pomoči na Karitas, še posebej za revne zaposlene in dolgotrajno brezposelne, socialne razmere niso bistveno spremenile. Zato je Karitas na novinarski konferenci pozvala pristojno ministrstvo in DZ RS, da pristopijo k reševanju problemov, povezanih s slabimi pogoji za delo za nizko plačana delovna mesta, visoko davčno obremenitvijo plač in nedostopnostjo stanovanj. S predlaganim naborom ukrepov za izboljšanje preglednosti ukrepa je Karitas tudi pozvala, naj se ne ukinjajo možnosti ohranjanja socialnega vključevanja preko prostovoljstva z dodatkom za aktivacijo – še posebej zaradi dolgotrajno brezposelnih in zaradi boleznioviranih oseb, ki nimajo možnosti vključevanja v druge javne programe.

Predlogi za povečanje preglednosti ukrepa socialnega vključevanja ranljivih skupin preko prostovoljstva:

- Tovrstno prostovoljstvo lahko nudijo samo organizacije, ki imajo status NVO v javnem interesu.
- Definirana je delovna in socialna vsebina programa.
- Določen je obseg minimalnih ur vključenosti, prilagojen sposobnostim vključene osebe, in je primerljiv z vključenimi v druge programe aktivacije.
- Organizacija zagotavlja mentorja na 10 prostovoljcev.
- Pogodba o prostovoljstvu se lahko sklene največ za eno leto in se lahko podaljša.

- Člani organov organizacije niso upravičenci do prejemanja dodatka.
- Na poziv CSD je upravičena organizacija dolžna podati poročilo o vsebini programa in evidenco ur za prejemnika/e dodatka s podpisano prisotnostjo.

ZA ODGOVOREN ODNOS

Zbral: Peter Tomažič

V mesecu aprilu se je z veliko nočjo zaključila štirinajsta akcija 40 dni brez alkohola. Letošnja akcija z naslovom »Za odgovoren odnos« se je letos v postu povezala tudi z dnevi brez alkohola, ki so v organizaciji Nacionalnega inštituta za javno zdravje potekali na osmih krajih po Sloveniji. Pri tem so s stojnicami sodelovale tudi škofijske Karitas.

Za koroško regijo je osrednji dogodek potekal na Ravnah v soboto, 6. 4. 2019. Sodelavke ŽK Prevalje so v Družbenem domu **na Prevaljah** pripravile srečanje z možmi iz programa Vrtnica iz Zavoda Karitas Samarijan. Možje so spregovorili o svoji zasvo-

Pričevanje o življenjskih zgodbah in današnjih izkušnjah življenja brez alkohola iz programa Vrtnica v Prevaljah.

jenosti z alkoholom ter osvetlili in pričevali o svojih življenjskih zgodbah in današnjih izkušnjah, ko skušajo živeti polno življenje brez alkohola.

V Kočevju je Dan brez alkohola potekal 16. 4. 2019 v predverju športne dvorane. Škofijski karitas Ljubljana in Novo mesto sta na stojnici sodelovali s predstavitvijo svoje dejavnosti. Delili smo zloženko in material akcije 40 dni brez alkohola ter ljudi seznanjali z dejstvi

Otroci na stojnici Karitas na Dnevu brez alkohola v Kočevju.

in neresnicami/miti o uživanju alkohola. Sodelavka Andreja je pripravila rebus za osnovnošolce ter križanko za odrasle, kjer so se obiskovalci lahko preizkusili v poznavanju zdravega načina življenja in posledicah čezmernega pitja alkohola. Nagrada za rešen rebus je bila mikavna, zato je bila pri naši stojnici gneča. Odrasli pa so za rešeno križanko dobili semena zelišč in vrtnih rastlin.

Murska Sobota

Kranj

Sodelavci Karitas so bili aktivni tudi pri dogodku 10. 4. 2019 na Trgu kulture v **Murski Soboti** in 17. 4. 2019 v **Kranju**.

Dneve brez alkohola je organiziral NIJZ v okviru projekta SOPA.si – Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola, pri katerem sodeluje tudi Karitas. Projekt sofinancira Evropski socialni sklad.

Hvala vsem, ki ste sodelovali in se trudite, da bi bilo v Sloveniji manj alkohola, tako doma kot v službi in v družbi. Zahvaljujemo se tudi letošnjemu ambasadorju Igorju E. Bergantu. Z zaključkom preventivne akcije se naša prizadevanja za manj alkohola ne končajo, ampak šele začnejo. Najprej pri sebi z odgovornostjo, pravo mero in brez opijanjanja ter tako dobrim zgledom za otroke in mladino. Kar nekaj izzivov pa nas čaka tudi v naših župnijskih skupnostih, kjer je alkohol prisoten skoraj na vseh dogodkih, čeprav to ni vedno primerno in potrebno.

Nekaj mitov o alkoholu, ki utrjujejo mokro kulturo v Sloveniji
pripravila: Andreja Ošlaj, ŠK Ljubljana.

Mit: Pitje alkohola ni nevarno za naše zdravje.

Dejstvo: Prekomerno pitje alkohola, tudi če je to redko, lahko povzroči resno škodo našemu telesu, čeprav tega ne bomo takoj opazili. Vpliva tudi na vaš spomin. Alkohol onemogoči povezave med nevroni, zato ti ne komunicirajo med seboj, kot bi če bi bili trezni.

Mit: Pivo te bolj odžejša kot voda.

Dejstvo: Vsaka alkoholna pijača telo dehidrira. Edini način, da se temu izognete, je, da pijete navadno vodo, ki bo vaše telo rehidrirala.

Mit: Alkohol pripomore k boljšemu spancu.

Dejstvo: Alkohol vam lahko pomaga zaspati, vendar ovira kakovost spanca in zmanjšuje količino mirnega spanca.

Mit: Tudi če pijem alkoholne pijače, imam vedno kontrolo nad seboj.

Dejstvo: Pitje ogroža vašo presojo, kar poveča verjetnost, da boste storili nekaj, kar boste kasneje obžalovali: poškodovanje lastnine, prepiri, nasilje, smešenje samega sebe, neodgovorne odločitve itd.

Mit: Če hočem, se lahko hitro streznim.

Dejstvo: Jetra potrebujejo približno eno uro, da predelajo in odstranijo eno enoto oziroma 10 g alkohola (pol piva ali dl vina, ženske pol manj). Nič ne more pospešiti tega procesa.

Mit: Vozim lahko v redu, tudi ko popijem nekaj alkoholnih pijač.

Dejstvo: Že pri majhnih količinah popitega alkohola se sposobnost globinskega opazovanja zmanjša. Razdalje ne morete več pravilno oceniti. Posledici sta tvegano prehitevanje in prekratka varnostna razdalja. Možnost za povzročitev prometne nesreče se poveča za petkrat.

Mit: Če pijem samo rdeče vino, je to dobro za moje srce.

Dejstvo: Dokazov, da lahko pitje rdečega vina pomaga pri boleznih srca, je malo. Nasprotno. Raziskave kažejo, da acetaldehid, stranski produkt alkohola, ki se proizvaja v telesu ob razpadu alkohola, pomembno poškoduje DNA. Alkohol je kancerogen. Alkohol ima slabši učinek na zdravje kakor kajenje, saj ubija pri nižji starosti. Povprečna starost umrlih zaradi bolezni jeter je 40 let.

12

Mit: Alkohol ti da energijo.

Dejstva: Pravzaprav je ravno nasprotno: Alkohol otopi delo možganov, s čimer upočasnjuje sposobnost razmišljanja, govora in premikanja. Vaše zaznavanje, usklajevanje in presojanje bodo prizadeti, preden boste opazili kakršne koli fizične okvare.

Mit: Alkoholne pijače pomagajo, da se ogreješ, zato ga je dobro piti pozimi.

Dejstvo: Pitje alkohola razširi krvne žile, kar pomeni, da telo izgublja telesno toploto. Če se vam zdi, da vam je toplo, je ta občutek lažen, saj vaše telo oddaja več toplote, kar lahko pripelje tudi do podhladitve.

koper

NA POTI K SVETOSTI

Jožica Ličen

Postna duhovna obnova sodelavk Karitas, ki jo je vodil g. Tomaž Kodrič, je tokrat nosila naslov Na poti k

svetosti. Vsakdanje delo smo osvetlili z več zornih kotov. Spoštovanje, ponižnost, dejanja iz ljubezni ali pa preprosto iz zvestobe, morda tudi iz nuje, se prepletajo v življenju vsakega človeka. Na poti so vzponi in padci, vendar naj nas ne vodi želja po velikih uspehih, temveč pozornost do malenkosti, ki vodijo človeka k človeku.

Veliko sodelavk se je zbralo, saj je kapucinski samostan v Vipavskem Križu za mnoge obiskovalce oaza miru na poti k svetosti.

KRIŽEV POT NA SVETO GORO

Marjana Plesničar Jezeršek

Sončna, pomladna, na soncu že skoraj poletna 4. postna nedelja. Zbrali smo se ob prvi postaji križevga pota na Sveto goro in se za križem in sliko Sveto-gorske Kraljice povzpeli proti njeni hiši.

Križev pot je vodil Tomaž Kodrič, predsednik Karitas Vipavske dekanije, prebirali pa smo Križev pot staršev, ki ga je za letošnji postni čas izdala Slovenska karitas. Od križa do križa, od stiske do stiske, ki so opisane v tem križevem potu in so stiske mene, tebe, njega, nas vseh na eni ali drugi postaji našega življenja. Štirinajst križev, ki jih nosijo naše družine, preizkušnji, ki smo jih z molitvijo, pesmijo in premišljevanjem predali Njemu, ki je križ premagal. Njemu, ki je pokazal, da je življenje močnejše od smrti in ljubezen močnejša od sovraštva.

Na vrhu smo napolnili baziliko. Sveto mašo je daroval upokojeni škof msgr. Metod Pirih ob somaševanju rektorja bazilike p. Simona Petra Berleca, predsednika Karitas vipavske dekanije Tomaža Kodriča in predsednik Goriške območne karitas Cvetka Valiča. Bogoslužje smo sooblikovali sodelavci in sodelavke Karitas.

Božja beseda nas je nagovorila s prilikom o izgubljenem sinu (Lk 15,1-3.11-32). Njeno sporočilo je tako globoko, da lahko v vsakem trenutku zaslišiš Njegov glas in si rečeš: »Kaj ni to zapisano prav zame, prav za današnji dan?«

Iz Božje besede je vzniknila čudovita pridiga, s katero nas je nagovoril g. škof Metod Pirih. Povedal nam je, da si ne smemo zatiskati oči pred problemi, kakršen je odvisnost od alkohola, in nas pozval, naj ne omahujemo zaradi sramu, strahu ali ponižanja, ki nas je doletelo. Oče v priliki sinove vrnitve ne uporabi, da bi mu dal lekcijo zaradi njegove napake, ampak mu pripravi gostijo. Tako kot je čakal oče v priliki čakal svojega sina, tako naš Oče čaka nas, da se spreobrnemo in vrnemo k Njemu. Čaka nas in nad nami ne obupa. Čaka nas, da sami spregledamo, se sami odločimo, da sami stopimo na pot spreobrnjenja in sprejmemo Njegovo usmiljenje. »Misel na vrnitev iz-

gubljenega sina je Očetova spodbuda in iniciativa. On ve za počutje in razpoloženje vsakega od nas; ve za naše sodelovanje in izmikavanje, za naše prikrivanje in zavajanje, ve za naš napredek in žalostno propadanje. Naš Bog je Oče, ki kliče, ki rešuje, ki je solidaren z vsakim človekom, je Bog, ki tolaži, dviga, zdravi in daje novo življenje« (iz pridige škofa Metoda Piriha, 31. 3. 2019 na Sveti gori).

G. škof je še enkrat pozval, naj ne odlašamo s svojim spreobrnjenjem, in zaključil s psalmom: »Glejte nanj in boste žareli od veselja, vaši obrazi naj ne zardevajo. Siromak je klical in Gospod je slišal, iz vseh njegovih stisk ga je rešil« (Ps 34,6-7).

V hiši Božje in naše matere Marije, ki odprtih ušes dan za dnem poslušaja naše prošnje in zahvale, smo torej poslušali o Očetu, čigar dlani so vedno pripravljene, da nas objamejo in nam pripravijo gostijo. Doživeli smo izkušnjo ljubeče družine, ki ne obsoja, ampak tolaži, ki ne zavrača, ampak sprejema, ki ne obupuje, ampak spodbuja.

UMETNIKI ZA KARITAS V BRUSLJU

Jožica Ličen

Razstave Umetniki za Karitas potujejo – 306. razstava je bila 9. aprila v prostorih Slovenskega predstavništva RS v Bruslju. Bilo je potrebnih veliko priprav, toda razstava Umetniki za Karitas se je letos v Bruslju dogajala že tretjič, zato smo izkušnje preteklih let oplemenitili z dodano vrednostjo pesmi in kulinarike. Celotno prireditev je spremljal pevski zbor Zvon iz Ilirske Bistrice, za postavitve razstave pa so poskrbeli strokovni sodelavci kolonije Umetniki za Karitas ob velikodušni podpori dr. Sonje Kralj Bervar, odgovorne za kulturo pri Slovenskem predstavništvu v Bruslju.

Ponedeljkov večer smo preživeli v Slovenskem pastoralnem centru v Bruslju, kjer nas je z veselim navdušenjem sprejel

župnik dr. Zvone Štrubelj. Najprej maša, nato pa druženje ob domačih dobrotah in slovenski pesmi. V tej hiši se tedensko družijo slovenski študentje in družine zaposlenih v različnih institucijah.

Torek dopoldan je bil namenjen obisku Evropskega parlamenta, kjer je slovenski poslanec Lojze Peterle predstavil delovanje te institucije in tudi smisel povezovanja, ki je pogoj za mir in blaginjo v Evropi. Prisotni so zastavljali različna vprašanja, od arbitraže do smiselnosti velikih stavb in armade uradnikov. Osebnostno močno podpiram odgovor, da je za 500 milijonov prebivalcev EU bolje imeti tisoče pisarn in uradnikov, ki delajo za mir, kot tisoče kasarn in vojakov, ki bi se borili v vojni. Evropa je v preteklosti to doživljala, zato je sožitje še kako pomembno. Ko sta v skupnem prostoru zazveneli Oda radosti in slovenska himna, so mnogi postali in prisluhli.

Večerni dogodek z geslom razstave Umetniki za Karitas »Polno prgišče lepote« je bil resnično poklon slovenski umetnosti, saj so bili prisotni tudi slikarji, ki so sodelovali lani avgusta na Sinjem vrhu. Pozdravni nagovor je pripadal poslancu Lojzetu Peterletu, odprtje razstave pa veleposlaniku RS v Kraljevini Belgiji in stalnemu predstavniku RS pri EU dr. Radu Genoriju. Prisotne je nagovorila tudi predstavnica Caritas Evropa, o samem projektu Umetniki za Karitas pa sva polno dvorano obiskovalcev nagovorili Jožica Ličen in Anamarija Stibilj Šajn. Skoraj 50 razstavljenih slik, katalog in prisotni umetniki so vsem dali slutiti, da se na Sinjem vrhu nad Ajdovščino, kjer pogled seže do morja, že 25 let stikata umetnost in dobrotelost.

Za pogostitev sta poskrbela Beti in Kristjan s Sinjega vrha, ki sta domače dobrote umetniško oblikovala, pa sladke dobrote Marinke Kobalove iz Višenj in Črnigojevo vino. Spet je donela slovenska pesem, spet so nekatera likovna dela dobila svoje lastnike.

Veliko ljudi je bilo potrebnih, da je vse teklo usklajeno, predvsem pa, da smo ta delček Evrope, ki se imenuje Vipavska dolina, predstavili v vsej njegovi lepoti in tudi dobroti. Sodelavke Karitas smo bile deležne kar pretirane zahvale umetnikov, ker smo jim omogo-

čili, da so svoja dela postavili na ogled v srcu Evrope, pa tudi, da so začutili utrip evropskih institucij.

Največji kompliment smo dobili ob koncu, ko je g. veleposlanik razstavi Umetniki za Karitas izrazil vse priznanje in podal uradno vabilo v Bruselj leta 2021, ko bo Slovenija predsedovala Svetu Evrope. Zakaj pa ne, če Bog da!?

Ljubljana

SREČANJE STAREJŠIH IN BOLNIH V ŽUPNIJI ZAGORJE OB SAVI

Štefka Novak

Na lepo, s soncem obsijano soboto, 23. 3., smo v naši Župnijski karitas pripravili tradicionalno srečanje za starejše, bolne in invalide. Med sodelavci Karitas je bilo veliko navdušenja pri pripravah na ta dogodek.

Srečanje se je pričelo s sveto mašo ob 11. uri v župnijski cerkvi sv. Petra in Pavla. Sv. mašo je vodil naš g. župnik Jani, ob njem pa je bil tudi g. diakon Gregor. G. župnik je vse zbrane prisrčno pozdravil in nas prijazno nagovoril. Njegove besede so bile namenjene vsakemu navzočemu, da bi se s hvaležnostjo spominjal staršev in vseh, ki jih ni več med nami. S pogledom po navzočih sem razmišljala, kdo se je v zadnjem letu poslovil od nas.

Med mašo je bilo tudi bolniško maziljenje, h kateremu je g. župnik povabil vse, da prosimo za zdravje, saj maziljenje ni namenjeno le za zadnjo uro. Da pa je bilo vse skupaj bolj svečano, so med maziljenjem igrali učenci Glasbene šole Zagorje. Sodeloval je tudi Zagorski oktet, ki je med mašo prepeval in tako obogatil slovesnost.

Ob koncu maše je g. župnik vse navzoče povabil na kosilo v kapelo župnišča, kjer je bilo že vse nared za srečanje in druženje. Z lahkim kosilom, pecivom, čajem, sokom in kavico smo postregli naše drage goste. Ob tem se je razvilo veselo vzdušje in se nadaljevalo v prisrčnem klepetu med udeleženci. Srečanje so popestrili mladinci s pesmijo ob zvokih harmonike.

Vsi naši dragi udeleženci so prejeli tudi majhna darila s pirhom, kot spomin na bližajočo se Veliko noč.

Sodelavci Karitas smo bili srečni, da smo jim lahko polepšali dan. Upam, da nam je uspelo, saj smo videli vesele in nasmejane obraze ter žar v njihovih očeh.

KDO SEM JAZ V RAZLIČNIH VLOGAH

Alenka Petek

Od 22. do 24. marca 2019 je v Portorožu potekalo šolanje za svetovalno delo. Naslov srečanja je bil Kdo sem jaz v različnih vlogah na osebnem in poklicnem področju. Vodila sta ga dr. Janez Vodičar in Ana Rožman. Na tokratnem srečanju so se nam pridružile tudi prostovoljke Škofijske karitas Koper.

Vsi udeleženci smo se na začetku predstavili. Na kratko smo predstavili sebe in svojo primarno družino, kar je bilo uvod v meditacijo in sprehod po obdobju rane mladosti. Ob glasbi smo se podali v svoje otroštvo. Dogodke, ki so se nas v meditaciji najbolj dotaknili, smo potem narisali. Svoje delo prvega dne smo zaključili z risanjem.

Naslednje jutro smo začeli s petjem in plesom. Glasbo poznajo vsa verstva in kulture. Razgiba nam

čustveni, smo bolj ranljivi. Rajska človeka je v odnosu, ki je ranljiv, krhek, občutljiv.

Z vajami zaupanja smo ustvarili varen prostor. Nekaterim so vaje predstavljale težavo. Težko se je prepustiti in popolnoma zaupati neznancem. Vaja v krogu se je nekaterim zdela grozna. Začutili so strah, da bodo padli. Ko so začutili roke, jim je bilo lažje. Vodenje predstavlja veliko odgovornost. Marsikdo je raje vodil, kot bil voden.

Nato smo se razporedili v dve naključni skupini. V teh skupinah smo razlagali slike, ki so nastale prejšnji večer. »Na sliki vidim ... Pogled se mi ustavi ... Kot določen predmet ali oseba na sliki se počutim ... Zanimivo, da ... Sliki bi dal naslov ...«

Pri razlagi slik smo uporabili več tehnik. V vsaki pripovedi smo lahko prepoznali delček sebe. Začutili smo podoben strah, veselje,

možgane in nas poveže. Nato je sledila refleksija prejšnjega dne. Ustavili smo se tudi pri naših pričakovanjih za to srečanje.

Človek je vse življenje v odnosu in je del odnosov. Bog je ustvaril vse živali na zemlji in jih pripeljal k človeku, da jim je dal imena. Za človeka pa se ni našla pomoč, ki bi bila njemu primerna. Zato je Bog uspaval Adama in mu med spanjem vzel rebro ter iz njega naredil ženo. Svetopisemsko uspavanje pomeni, da se človek ustavi in odklopi od leve polovice možganov, pragmatizma, ter spozna, da potrebuje odnos. Ko izključimo pragmatizem, delamo življenjske odločitve. Rebro ima vlogo zaščite, daje organom varnost. S tem, ko je Bog Adamu vzel rebro, je Adam postal ranljiv. Kako lahko dobi rebro nazaj? Le tako, da vstopi v odnos z Evo. Ko človeku pustim blizu, postanem ranljiv in izgubim varnost.

Če želimo svetovati, moramo najprej pri sebi razčistiti določene stvari. Treba pa je vedeti, da sami s seboj ne bomo nikoli imeli razčiščenih vseh stvari. Zato je potrebno, da pričnemo s svetovanjem, tudi če se ne počutimo popolnoma usposobljene. Pomembno je, da si upamo stopiti na to pot. Perfekcionizem predstavlja pritisk. Tudi pri svetovanju se moramo včasih otresti pragmatizma. Če bi vedno upoštevali razum, bi prosilce takoj okarakterizirali, popredalčkali. Videli bi jih kot lenuhe, osebe, ki nam kradejo čas, agresivne ... Videli bi jih kot ljudi, ki so sami krivi za nastalo stisko, in jim verjetno ne bi pomagali. V vsakem človeku je nekaj dobrega, samo odkriti ga moramo. S tem, ko damo prosilcu paket, postanemo ranljivi, saj ne vemo, kako se bo odzval. Kadar smo empatični in

žalost kot avtor risbe. Velik del skupine je na takšen način delal prvič. Prvi dan se je čutilo, da imajo udeleženci blokade pred delom v skupini. Bilo jih je strah, kaj bodo morali povedati. Ali bodo njihove besede sprejete ali bodo deležni obsojanja? Spoznali so, da se še ne poznajo, da se na površje vračajo spomini, o katerih bo še treba spregovoriti. Vsi pa so bili zadnji dan veseli, da so se podali na to pot, čeprav so prvi večer mislili, da jim ne bo uspelo.

Naučili smo se, da je svetovanje spremljanje. Je oblika pomoči, ki podpira človeka v iskanju lastnih rešitev. Za razrešitev osebnih težav je odgovoren vsak sam. Svetovalec je samo pomoč in bo skušal svetovanca usmerjati v raziskovanje lastnih možnosti in ovir pri določeni odločitvi, kar mu bo pomagalo pri tem, da bo bolje razumel svojo situacijo ter da se bo lažje odločil.

Svetovanje se uporablja kot pomoč pri reševanju človekovih vsakodnevnih problemov, težavah s sprejemanjem pomembnih življenjskih odločitev ter pri premagovanju ovir za normalno funkcioniranje v življenju. Svetovanje je oblika pomoči, ki temelji na podpori človekovih lastnih kapacitet za odločanje. Pomoč pri našem delu so tudi supervizija, intervizija, refleksija.

Srečanje smo zaključili s sv. mašo, kjer smo na oltar položili vse svoje lepe in žalostne spomine, ki smo jih ustvarili na risbah prvega večera. Tisto, česar nam ni uspelo izpovedati ali rešiti, smo položili na oltar in prosili za pomoč Boga. Večkrat pri delu zaznamo, da smo pri določenih svetovanjih nemočni. Zato je pomembno, da takrat težave izročimo v Božje roke, saj bomo tako lažje in neobremenjeni delali naprej.

maribor

NE POZABIMO

Darko Bračun

Obisk Slovencev v Zrenjaninu in pri sodelavcih Caritas Aleksinac

V sredo in četrtek pred 4. postno nedeljo je predsednik Nadškofijske karitas Maribor g. Branko Maček v okviru postne akcije Ne pozabimo obiskal in se srečal s člani Društva Slovencev Planika v Zrenjaninu in sodelavci Caritas Aleksinac.

Že tradicionalna pot pred velikonočnimi prazniki je namenjena predvsem konkretni pomoči človeku v stiski na omenjenem področju ter prvemu letnemu delovnemu srečanju: seznanitvi z razmerami, poročilu o realizaciji pomoči v preteklem letu, dogovorom o aktivnostih, ki se z zbranimi sredstvi postne akcije Ne pozabimo lahko udeležijo. Predvsem pa so pogovori namenjeni medsebojni izmenjavi, krepitvi mreže ter medsebojni povezanosti in zavedanju.

Tako se je predsednik NŠKM seznanil z aktivnostmi društva Slovencev v Zrenjaninu od zadnjega srečanja. Člani so bili zelo aktivni in poleg rednih srečanj članov pripravili različne priložnosti za medsebojno povezanost ter obeležitev prazničnih dni. Med drugim so pripravili tudi Miklavževo in božično obdaritev socialno ogroženih otrok, za kar so porabili sredstva iz donacije Nadškofijske karitas Maribor.

Caritas v Aleksincu kljub mnogim težavam in majhnemu številu katoličanov v tem področju dela neumorno. Dnevno v hiši Caritas sodelavke sprejemajo najbolj uboge in nudijo osnovno pomoč (osebna higiena, čista oblačila, obiski starejših na domu, razdeljevanje prehranskih paketov ...). S sredstvi iz donacije so razdelili preko 60 prehranskih paketov pred božičnimi in novoletnimi prazniki. Pomoč je več kot dobrodošla, saj je brezposelnost na jugu Srbije še vedno velik problem in ogroža več kot polovico prebivalstva. Spremljana in permanentna pomoč iz sklada Ne pozabimo tako ne pomeni zgolj obstoja Karitas, temveč

za mnoge preživetje. Tako so bili v smeri medsebojne pomoči in izmenjave dogovorjeni tudi naslednji koraki sodelovanja. Letovanje, podprtje programa 'praonica veša' in zagotovitev prehranskih paketov vsaj 2-krat v letu s podporo dveh kontingentov rabljenih oblačil.

V torek, 7. maja 2019, bo papež Frančišek obiskal rodno mesto sv. Matere Terezije, Sarajevo. Zato je predsednik NŠKM vodil tudi pogovore kot odgovor na vabilo, da bi se tudi sodelavci in prostovoljci NŠKM udeležili slovesnosti v Skopju in se tam srečali s papežem Frančiškom.

ŠTUDIJSKI OBISK PROGRAMA UČNA POMOČ NA MIRENSKEM GRADU

Darko Bračun

Sodelavci in prostovoljci Nadškofijske karitas Maribor, ki sodelujejo v nastajajočem programu učne pomoči na NŠKM, so se v četrtek, 11. aprila 2019, odpravili na pot proti Mirenskemu Gradu, kjer že vrsto let uspešno izvajajo in udeležajo pomoč otrokom v obliki učne pomoči in Šole za življenje.

V dopoldanskih urah so se sodelavci in prostovoljci najprej ustavili v Semeniški knjižnici v Ljubljani, kjer so lahko občudovali in se seznanili z bogato kulturno dediščino, ki jo skriva bogoslovno semenišče. Gre za prvo javno znanstveno knjižnico na Slovenskem, ki je bila ustanovljena 30. maja 1701. Posebej je treba omeniti njen baročni oddelek, ki predstavlja najlepšo in najbolj ohranjeno baročno knjižnico v Sloveniji.

V popoldanskih urah so se srečali in seznanili z delom lazaristov, sester usmiljenk, Društva prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote ter Skupnosti Betlehem. Predvsem so se osredotočili na pomoč in celostno podporo, ki jo nudijo družinam v okviru Centra za družine Mirenski Grad. Navedeni program želi biti prostor, kjer družina in vsi njeni člani ter posamezniki lahko najdejo oporo, pomoč, razvedrilo ter možnost ustvarjalnega preživljanja prostega časa, gradnje prijateljstva in novih znanj.

Še posebej so bile prostovoljke, ki v Mariboru izvajajo program učne pomoči, pozorne na predstavitve dela z otroki in mladostniki. Otrokom ponujajo različne dejavnosti, učno pomoč in podporo pri razvijanju njihovih talentov in ustvarjalnem preživljanju prostega časa, pa tudi pomembno delo na področju prebivanja otrokovega veselja do življenja in spodbude za lepe medsebojne odnose.

ŠTUDIJSKI OBISK SODELAVCEV IZ CARITAS MOSTAR IN CARITAS BANJALUKA

Darko Bračun

V okviru projekta Ne zaboravi, ki ga izvajata Caritas Mostar ter Caritas Banjaluka in s katerim želijo v BiH začrtati konkreten pristop ter nuditi pomoč osebam, ki trpijo zaradi demence, je 10 sodelavcev Caritas iz Mostarja in Banjaluke obiskalo Nadškofijsko karitas Maribor. V torek, 9. aprila 2019, so si ogledali programe pomoči Nadškofijske karitas Maribor ter se seznanili z oblikami pomoči in načini dela z demencnimi osebami in njihovimi svojci v Domu sv. Lenarta. V okviru študijskega obiska so si udeleženci ogledali potek obnove Doma sv. Agate, ki bo namenjen predvsem osebam z demenco.

»ČAS JE ZDAJ«

Karmen Fridrih

Že drugo leto zapored smo se v VDC Čebela odzvali povabilu k sodelovanju pri projektu »Čas je zdaj«, ki ga je v sodelovanju z okoliškimi podjetji in zavodi organiziral Vrtec Slovenske Konjice. Namen projekta je povezovanje ljudi, ozaveščanje o ravnanju z odpadki in njihovi ponovni uporabi in praznovanje dneva zemlje ter dneva zdravja.

Na stojnici smo se predstavili z izdelovanjem hranilnikov iz odpadnih plastičnih posodic ter okrasnih posodic za rože iz odpadne embalaže. Kot dober prikaz ponovne uporabe embalaže smo izdelali lutko iz

plastenke. Mimoidoči so si ob naši pomoči lahko izdelali hranilnik, spoznali naš VDC, pogledali, kaj vse je mogoče narediti iz odpadnega materiala ...

Kljub mrazu smo v soboto, 6. aprila, preživeli prijeten dopoldan v družbi lokalnih podjetij, društev, zavodov. Z dobrim občutkom, da smo tudi mi del lokalne skupnosti, da imamo tudi mi dobre ideje, smo sklenili, da se projektu z veseljem pridružimo tudi drugo leto.

V naši hiši

Mateja Novak,
Zavetišče sv. Martina za brezdomce v Mariboru

V naši hiši vsi smo zbrani,
v skupni rasti v dom preoblikovani.
Pogovor in razumevanje sta ključ,
ki nam v življenje prinaša luč.

Ko skupaj živimo, se nenehno učimo,
izkušnje delimo in znanje množimo.
Smo aktivni in produktivni,
naši izdelki so impresivni.

Usoda nas skupaj je zbrala,
da novo priložnost nam je dala.
Vsak dan je darilo, nov začetek, novo povabilo,
da trpljenje transformiramo v veselje.

Življenje polno je ljubezni in radosti,
ko odpuščamo in si odpustimo
napake, ki jih naredimo.

Skrivnostna pota so Gospodova,
pogosto s trnjem so obdana,
bolečina prinese nam izkušnjo iz spomina
in vera vase nas pripelje do s soncem obsijane jase.

Vsi smo posebni, na Zemljo poslani,
del Njega, dela vsega, neskončnega upa v naših prsih.
Ta iskra, ta up, ta luč nezlomljiva je vez,
ko odkrijemo jo spet, skupaj lahko spremenimo svet.

ново mesto

NAŠIH PET LET

Tone Kovačič

Blagoslovljen naj bo ta dan, ki nam ga je podaril Gospod!

Blagoslovljena naj bo petletnica delovanja dolenske skupine Krščanskega bratstva bolnikov in invalidov, ko namenjam pozdrave škofu in še vsem drugim prisotnim: g. županu Andreju Kastelicu, ljudskim pevkam Čebelicam, ki so ob našem jubileju prvič z nami, našemu gostitelju g. župniku Janezu Rihtaršiču ter prizadevnim članom in članicam Župnijske karitas Mirna Peč.

Posebej bi rad poudaril, da brez darežljivosti domačega župnika in odprtih rok članic Župnijske karitas teh srečanj ne bi bilo.

Poseben pozdrav našim bratom in sestram, ki so se odzvali vabilu.

Bogu hvala za vse milosti, ki nam jih naklanja in podarja. Hvaležnost in ljubezen sta si zelo blizu: hvaležnost vodi k ljubezni, in ker je Bog Ljubezen, nas hvaležnost na najgloblji ravni vodi k Bogu.

Upam, da je današnji dan poln veselja in hvaležnosti za vse nas.

Želim vam, dragi gostje in vsi zbrani, da bi vam bilo danes karseda lepo, da boste košček današnjega dne in veselja v svojih srcih ponesli domov med svoje najbližje.

koper

OBČNI ZBOR ŠKOFIJSKE KARITAS KOPER

Jožica Ličen

V soboto, 23. marca 2019, je v Škofijski gimnaziji v Vipavi (ŠGV) potekal letni občni zbor Škofijske karitas Koper.

Udeležilo se ga je več kot 100 sodelavcev Karitas iz koprške škofije. Občni zbor je potekal v treh delih:

- sveta maša, ki jo je ob somaševanju duhovnikov vodil upokojeni koprski škof msgr. Metod Pirih
- statutarni del, v katerem so bili predstavljeni programi in poročila o delu za leto 2018 in program dela za leto 2019
- družabni del, kjer so navzoče z nastopom nagovorili člani Mlade Karitas in dramski igralec Gregor Čušin z Npopolnimi rimami

Glede na to, da želimo pomladiti vrste sodelavcev Karitas v duhu gesla »modrost starosti naj plemeniti dela mladosti«, smo pripravili nov logotip usmiljenega Samarijana, ki ga je izdelala slikarka in ilustratorka Silva Karim.

Povzetek poročila za leto 2018

Škofijska karitas Koper (ŠK) je pripravila zbornik, v katerem so opisani posamezni programi in število ljudi v stiski, ki so skozi te programe prejeli pomoč. Zbornik obsega 130 strani, zato le nekaj podatkov:

ŠK ima poleg 10 zaposlenih strokovnih delavcev in dveh zaposlenih preko javnih del tudi 1.222 stalnih in 1.335 občasnih prostovoljcev, ki so v letu 2018 opravili 119.096 ur prostovoljnega dela.

Osnova delovanja so župnijske Karitas, ki se združujejo v 3 območne in 5 dekanijskih karitas. Materialna pomoč se izvaja v 13 centrih Karitas, specifični programi ŠK pa v domu Karitas v Soči, hiši Malorca v Ajdovščini, domu Karitas na Cesti, hiši Karitas v Bertokih. Sedež ŠK je v domu Karitas v Solkanu. V Solkanu je tudi sedež Zavoda karitas Samarijan, katerega ustanoviteljica je ŠK in ki svoje programe izvaja v Solkanu, Šempetru in Bertokih.

POMOČ DRUŽINAM IN POSAMEZNIKOM je najbolj razširjen program pomoči ljudem, ki se znajdejo v materialni ter duševni in duhovni stiski. Nekaj podatkov:

- 1.428 družin in 1.074 posameznikov je v Centrih Karitas prejelo materialno pomoč.
- Razdeljene je bilo 334 ton hrane in higienskega materiala ter veliko oblačil in obutve. Pripravljenih je bilo 17.967 paketov.

- Najrevnejši so prejeli tudi finančno pomoč pri plačilu položnic v znesku 55.383 EUR.
- Spremljanje prejemnikov pomoči je razvidno tudi iz tega, da je bilo z ljudmi v stiski opravljenih 28.574 pogovorov, od tega je bilo 1.102 ljudi deležnih raznih svetovanj, v težjih primerih so bili napoteni k različnim strokovnjakom.
- Konkretna pomoč družinam in posameznikom na vseh nivojih je znašala 516.822.

POMOČ OTROKOM je tekla na dveh nivojih:

- **Materialna in finančna pomoč:** 778 družin s 1.569 šolarji je prejelo pomoč pri nakupu šolskih potrebščin, v posvojitve na razdaljo je vključenih 117 otrok. Skupna pomoč otrokom je bila 106.628 EUR.
- **Popoldan na Cesti:** 264 otrok je na desetih lokacijah skozi vse šolsko leto obiskovalo program učne pomoči in organiziranega preživljanja prostega časa. V poletnem času pa so bili tabori v Soči in Portorožu.
- **Mlada Karitas:** 117 mladih prostovoljcev pomaga pri učni pomoči, druženju otrok in sodeluje v poletnih taborih in drugih dejavnostih za otroke in mlade.

- **Varna hiša** je sprejela 5 žensk in 3 otroke s 1.548 nočitvami.
- **Svetovalnica Lučka** je nov program, v letu 2018 je bilo vključenih 74 kontinuiranih uporabnikov in 78 občasnih uporabnikov.
- **Vrtnica**, socialna rehabilitacija oseb s težavami zaradi zasvojenosti z alkoholom, je nudila pomoč 35 uporabnikom, 73 anonimnih je vključenih v informativno svetovanje, 257 oseb pa je vključenih v preventivne dejavnosti. Povprečno je bilo na mesec 233 nočitev.

Za pomoč ljudem v različnih stiskah smo izvajali različne programe, s katerimi smo tudi zbirali sredstva in opozarjali na problematiko. Z veseljem ugotavljamo rahel padec prosilcev pomoči na vseh področjih, je pa res, da so tisti, ki so ostali, potrebni več pomoči, kot so bili v preteklosti.

Pogled nazaj: Od leta 2008, ko se je začela recesija, je Karitas na področju koprške škofije razdelila 4,8 milijona kilogramov hrane. Število prejemnikov pomoči je bilo največje leta 2011, in sicer 19.314, in najnižje leta 2018, in sicer 5.916.

POMOČ STAREJŠIM je v glavnem tekla na ravni župnijskih Karitas (ŽK). V to pomoč spadajo obiski, romanja, družabna srečanja, druženje in tudi konkretna pomoč. Iz zbranih poročil je razvidno, da se je tovrstna pomoč dotaknila 18.857 ostarelih, bolnih in drugače preizkušanih.

BREZDOMCI:

- **Bertoki so dnevni center**, ki poleg materialne in strokovne pomoči nudi brezdomcem tudi higienski sklop, predvsem pa podporo pri iskanju poti iz nastale situacije. Sem je mesečno redno prihajalo povprečno 37 oseb, občasno pa 64.
- **Hiša Malorca v Ajdovščini** je nastanitveni program in je nudila streho nad glavo ter vsakodnevno podporo in pomoč v povprečju 10 brezdomcem; v letu 2018 je bilo 15 različnih uporabnikov.

ZAVOD KARITAS SAMARIJAN je ustanovila ŠK Koper za izvajanje specifičnih programov:

- **Materinski dom** v Solkanu in Šempetru je nudil zavetje 30 ženskam in otrokom s povprečno 554 nočitvami mesečno.

VIRI: Glavni vir je prostovoljno delo sodelavcev Karitas. Če bi te ure preračunali po normativih, ki jih določa Zakon o prostovoljstvu, bi dobili znesek 1.163.449 EUR. Finančni viri pa so akcije znotraj mreže Karitas, podpora programov s strani MDDSZEM, MJU, FIHO, hrana EU, lokalnih skupnosti in nabirke po župnijah, kar znese na vseh nivojih 757.039 EUR.

Akcije in projekti: Sodelovanje v projektih in akcijah Slovenske karitas, projekti in akcije Škofijske karitas Koper: Namenska pomoč, Posvojitve na razdaljo, Dar za stisko in Umetniki za Karitas.

Načrti za leto 2019:

- nadaljevanje obstoječih programov
- spodbujanje prostovoljstva (Mlada Karitas) in usposabljanje za delo z ljudmi v stiski (seminar za svetovanje)
- svetovalnica Bogdana Žorža za pomoč otrokom
- vzdrževalna dela in obnova opreme v domu Karitas v Soči in stanovanjski skupnosti v Truškah.

murska sobota

MLADOSTNA KARITAS

Jasmina Kolbl

12. plenum Škofijske karitas Murska Sobota

V soboto, 30. 3. 2019, smo se sodelavci Karitas soboške škofije zbrali v Veržeju na 12. plenumu Škofijske karitas Murska Sobota.

Plenum smo začeli s sv. mašo v župnijski cerkvi sv. Mihaela v Veržeju, ki jo je ob somaševanju duhovnikov daroval škof msgr. dr. Peter Štumpf. Po opravljeni evaristiji smo srečanje nadaljevali v Zavodu Marianum Veržej, kjer smo najprej prisluhnili predavanju g. Zvoneta Horvata Žnidaršiča z naslovom Mladi na razpotju. Skozi strokovno znanje in bogate izkušnje, ki jih g. Zvone vsakodnevno pridobiva pri svojem poslanstvu pri delu z mladimi v Zavodu Pelikan Karitas, nam je predstavil svoj pogled na mlade in njihov današnji svet.

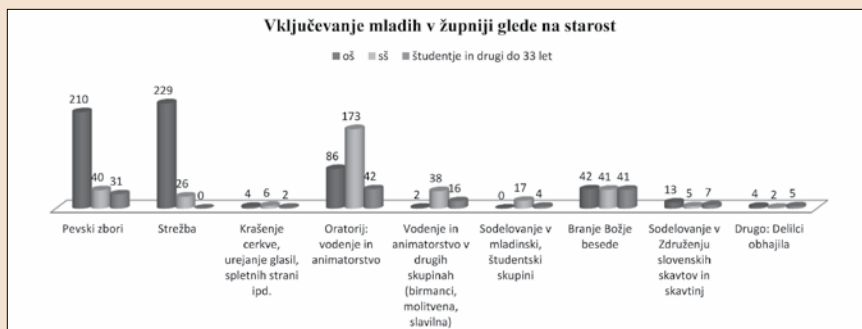
Nato smo pregledali delo Škofijske in župnijskih Karitas v letu 2018 ter analizo vprašalnika o vključevanju mladih v župnijsko in karitativno delo. Čeprav je mnogokrat slišati, da v Cerkvi ni mladih, lahko za našo škofijo rečemo, da imamo mlade, ki se vključujejo tako v župnijsko kot v karitativno delo (spodnja grafa prikazujeta, v katere dejavnosti se mladi vključujejo na ravni župnijskega oz. karitativnega dela), vendar je zaskrbljujoče, ker je le 18 % vseh vključenih srednješolcev, samo 7 % vseh pa študentov in drugih do 33 let. Zato smo si za letošnje delovanje in za naprej prednostno zastavili nalogo vključevati mlade v čim širše karitativne aktivnosti, predvsem srednješolce in študente ter druge do 33 let.

Ob koncu sta škof msgr. dr. Peter Štumpf in predsednik ŠKMS g. Jože Hozjan podelila diplome 2. generaciji voditeljev medgeneracijskih skupin za kakovostno staranje, ki jih je izdal Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje. Diplome je prejelo 13 voditeljev medgeneracijskih skupin, za kar jim iskreno čestitamo.

Vsako leto ob plenumu izdamo plenumsko knjižico, ki jo prejmejo vsi sodelavci Karitas in prisotni gostje. V njej so zbrana poročila za delo Karitas na območju soboške škofije za preteklo leto.

Poleg utečenih programov, ki se na Škofijski karitas Murska Sobota izvajajo že vrsto let, kot so Ljudska kuhinja – Lazarjev dom, Asistent, Socialno vključevanje ranljivih skupin, Prvi pomurski materinski dom s svetovalnico, razdeljevanje hrane EU, FIHO, bi želeli posebej izpostaviti projekt Viški hrane, ki ga zaposlene v materinskem domu skupaj s prostovoljci iz Župnijske karitas Martjanci izvajajo na pobudo Lions kluba iz Murske Sobote. Ga. Vlasta Glavač, vodja Prvega pomurskega materinskega doma s svetovalnico, je o projektu Viški hrane zapisala: »Člani Župnijske karitas Martjanci in zaposleni v pomurskem materinskem domu smo se dogovorili, da skupaj skrbimo za prevzem te hrane. Prejmemo jo dvakrat na

teden, in sicer ob četrtnih zvečer, približno ob 20.30, ter v nedeljo v dveh terminih, in sicer ob 13.30 in 15.30. Ob prevzemu je treba poskrbeti, da se s hrano rokuje tako, da je varna za potencialne uporabnike. Zaposleni v materinskem domu se tako iz tedna v teden trudimo, da hrana pride do ljudi v stiski. Končni uporabniki viškov hrane so predvsem uporabniki programov Škofijske karitas Murska Sobota (Ljudska kuhinja – Lazarjev dom, materinski dom, uporabniki programa svetovalnice in drugi, ki se v svoji stiski obračajo po pomoč na Škofijsko karitas). Med viški hrane je veliko zelenjave, sadja, mlečnih izdelkov, kruha in peciva, tudi sendvičev, že pripravljenih mesnih izdelkov ... Za vse prostovoljce in zaposlene je aktivnost velika odgovornost, marsikdaj tudi večja fizična obremenitev, saj je vso hrano treba ročno iz avtomobila prenesti v pripravljen prostor, zložiti v hladilnik, izločiti neustrezno hrano. Resnično gre za velike količine hrane, saj potem običajno eno vozilo ni dovolj, da se hrana prepelje in preda končnim uporabnikom. Ponosni smo na svoje delo in iznajdljivost, saj vedno razdelimo vso prejeto hrano. Ljudje, ki jo prejmejo, so zanjo zelo hvaležni, saj jo velikokrat odnašajo s solzami v očeh.«

Ob tej priliki se sodelavci Škofijske karitas Murska Sobota zahvaljujemo vsem prostovoljcem za vse obsežno delo, ki ga skozi leto opravijo.

slovenska kartas

POROČILO O DEJAVNOSTI KARITAS V LETU 2018

Peter Tomažič

V poročilo je zajeto vse delo na Slovenski, škofijskih in župnijskih Karitas ter zavodih Karitas brez koncesijskih dejavnosti.

V letu 2018 je v Sloveniji v okviru mreže Karitas delovala krovna organizacija Slovenska karitas, šest škofijskih Karitas, 464 župnijskih in območnih Karitas ter dva zavoda, ki izvajata socialnovarstvene programe na področju pomoči ženskam v stiski in pomoči zasvojenim. V Karitas je v letu 2018 delovalo **11.212 prostovoljcev**, ki so skupaj opravili **576.977 ur** prostovoljnega dela.

V letu 2018 je bilo v programe Karitas vključenih več kot **158.000 oseb**, od tega **28.000 otrok** in **46.000 starejših**. Materialno pomoč (hrana, higienski pripomočki, plačilo položnic) je skupaj prejelo **95.976 oseb**, in sicer:

- **80.643** staršev z otroki in posameznikov,
- **14.093** starejših ter
- **1.240** brezdomcev.

ODHODKI MREŽE KARITAS V LETU 2018	
I. SPLOŠNO DOBRODELNI PROGRAMI	
Pomoč družinam in posameznikom	3.486.481,46
Pomoč ob naravnih nesrečah (Jelendol in Črnomelj)	271.841,33
Pomoč otrokom	782.876,67
Pomoč starejšim, bolnim, invalidnim ...	663.628,77
Poklonjena hrana in material – od podjetij	1.044.767,17
Drugi manjši programi	147.924,36
SKUPAJ (splošno dobrodelni)	6.397.519,76
II. SPECIFIČNI SOCIALNI PROGRAMI	
Pomoč zasvojenim	782.506,87
Pomoč ženskam v stiski	720.036,03
Pomoč migrantom in žrtvam trgovine z ljudmi	199.563,72
Pomoč brezdomcem in brezplačna ambulanta	536.087,32
SKUPAJ (specifični)	2.238.193,94
SKUPAJ PROGRAMI POMOČI V SLO (I. + II.)	
	8.635.713,70
III. Pomoč tujini	597.675,18
IV. Zagovorniške kampanje, izobraževanje, osveščanje	279.586,89
V. DELOVANJE	784.011,51
VI. STROŠKI DOBRODELNIH AKCIJ	169.488,36
SKUPAJ ODHODKI (I., II., III., IV., V., VI.)	10.466.475,64

* V vrednost programov ni vključena vrednost prostovoljnega dela, razdeljenih oblačil in drugega rabljenega materiala ter vrednost koncesij na področju varstveno delovnih centrov in domske oskrbe starejših.

V sklopu materialne pomoči je bilo razdeljenih **3.335 ton hrane**. Karitas je pomagala tudi z rabljenimi oblačili, higienskimi pripomočki in kurjavo. Dodatno je prejelo:

- **13.653 oseb** pomoč v obliki plačila položnic,
- **2.733 oseb** pomoč ob večjih stiskah, naravnih in drugih nesrečah,
- **11.123 otrok** šolske potrebščine v obliki paketa ali bonov za delovne zvezke,
- **1.461 osnovnošolcev in dijakov** pomoč pri plačilu kosila, prevoza in obšolskih dejavnosti,
- **196 otrok** je bilo vključenih v Botrstvo in Posvojitev na razdaljo,
- **597 otrok, družinskih članov in starejših** je bilo vključenih v letovanja v Portorožu.

Svetovanje in socialno vključevanje:

- Strokovni delavci in usposobljeni prostovoljci na škofijskih in župnijskih Karitas so izvedli več kot

23.000 individualnih svetovanj, v katera je bilo vključenih **6.426 gospodinjstev**.

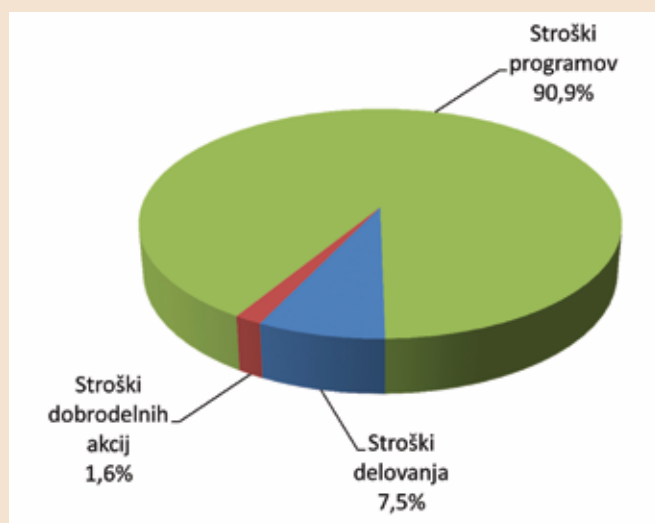
- V različne oblike družabnih dogodkov je bilo vključenih **17.500 starejših**.
- Prostovoljci so v več kot **91.200 obiskih** razveselili preko **38.100 starejših**.
- **2.800 družinskih članov** iz socialno ogroženih družin je bilo vključenih v strokovno vodene skupine, delavnice in izobraževanja,
- Več kot **17.000 otrok** je bilo vključenih v obdaruvanja, družabne dogodke, več kot 7.400 v delavnice in 286 v centre za mlade in otroke.

Socialnovarstveni programi:

Poleg splošno dobrodelnih programov organizacije Karitas izvajajo tudi socialnovarstvene programe na področju pomoči odvisnikom, materinskih domov, brezdomcev, ambulant za osebe brez zavarovanja in pomoči žrtvam trgovine z ljudmi. Tako je v materinskih domovih in v varni hiši v lanskem letu bivalo **206 žensk in otrok**, v sprejemnih in terapevtskih centrih ter v komunah je bilo vključenih **150 odvisnikov**, v zavetiščih za brezdomce in v trajni namestitvi pa je bilo oskrbe deležnih **66 oseb**. V ljudskih kuhinjah je hrano redno prejemale **609 oseb**. Karitas je pomagala tudi žrtvam trgovine z ljudmi.

Prikaz glavnih skupin odhodkov v deležih glede na celotne odhodke mreže Karitas v letu 2018

Celotna mreža Karitas brez koncesijske dejavnosti je v lanskem letu imela skupaj 10.466.475,64 EUR odhodkov, in sicer 90,9 % za programe, 7,5 % za stroške delovanja in 1,6 % za stroške dobrodelnih akcij.

* V skladu z metodologijo, ki jo uporablja FIHO, med stroške programov štejemo vse stroške, ki predstavljajo material in storitve za ljudi v stiski, ter stroške dela zaposlenih, ki so neposredno povezani s pomočjo ljudem v stiski. Med stroške delovanja štejejo stroški administracije, računovodstva, menedžmenta, članarine in drugi stroški, ki niso neposredno povezani s pomočjo ljudem v stiski. Med stroške dobrodelnih akcij štejejo vsi stroški, ki nastanejo pri zbiranju sredstev (poština, delo, tisk, stroški prireditev itd.).

Zaposleni v Karitas

V škofijskih Karitas, zavodih in na Slovenski karitas je bilo v letu 2018 na področju splošne dobrodelnosti, v programih in splošnem delovanju **redno zaposlenih 42 oseb in 17 oseb preko javnih del**. Tovrstne stroške dela večinsko pokrivajo Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in Zavodi v sklopu programov aktivnega zaposlovanja.

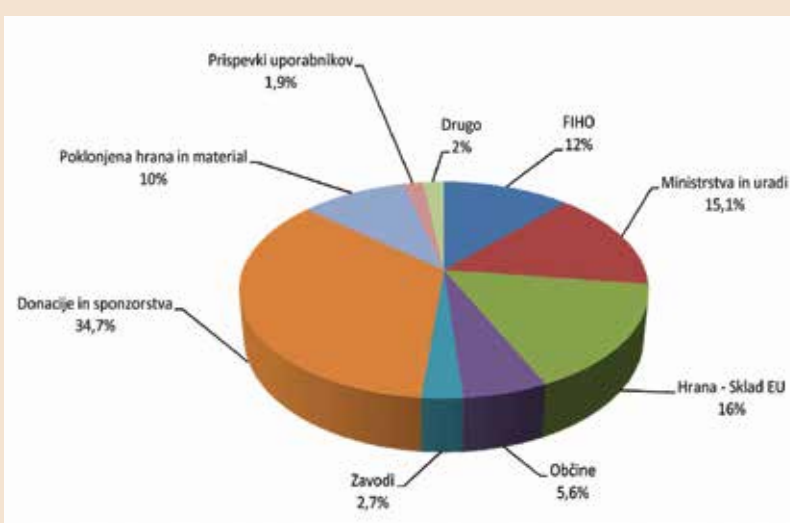
Na področju specifičnih in socialnovarstvenih programov pomoči odvisnikom, ženskam v stiski, brezdomcem, osebam brez zdravstvenega zavarovanja, migrantom in žrtvam trgovine z ljudmi, kjer stroške dela večinsko financira Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve, je delovalo **52 redno zaposlenih in 10 preko javnih del**.

Pet zaposlenih je delovalo na področju preventive in izobraževanj ter eden na področju mednarodne humanitarne in razvojne pomoči Slovenske karitas ter v sklopu projektov globalnega učenja.

VIRI za realizacijo odhodkov mreže Karitas v letu 2018

Največji vir za realizacijo odhodkov so v letu 2018 predstavljali donatorji s 44,7 % (34,7 % donacije in sponzorstva ter 10 % poklonjena hrana in material podjetij ter posameznikov), sledijo državna sredstva (razpisi ministrstev, dohodnina, zavodi ...) s 17,8 %, hrana iz sklada EU s 16 %, Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij z 12 % ter občine s 5,6 %. Preostala sredstva v višini 3,9 % so prispevali drugi manjši financerji.

Viri 2018

Vir: Letna poročila Slovenske, škofijskih in župnijskih Karitas ter zavodov Karitas za leto 2018

NE SMEMO SE BATI DRUG DRUGEGA

Saša Eržen

29. 3. 2019 je v Mariboru potekala okrogla miza z naslovom Kaj je dom? Na njej je sodeloval tudi g. Branko Maček, predsednik Nadškofijske karitas Maribor. Predstavljamo nekaj njegovih misli.

V letih 2015/2016 ste tudi sami stopili v akcijo v takratnem velikem migrantskem valu, sodelovali ste v sprejemnem centru v Šentilju. Kaj vas je pri tem delu najbolj prevzelo?

Najbolj se me je dotaknilo, da si takoj začutil, da je pred teboj večina ljudi, ki so iskreno tukaj in si tudi iskreno želijo tja. Mislili so namreč, da je tam lepše kot doma. Zavedati se moramo, da so to ljudje kot jaz, mi in vi. Mi vsi smo migranti. Tudi moji starši so se preselili od drugod. Vsaj za mamó vem, da so njeni starši prišli iz Avstrije. In če pomislimo tudi na vse tiste, ki so šli s trebuhom za kruhom in so tudi migranti, sem prepričan, da je prav, da smo migrante v času migrantskega vala lepo sprejemali ter jim nudili toplino, kolikor se je dalo. Kaj me je še prevzelo? Posebej to, ko sem videl, kako znajo držati skupaj. Pokazali pa so nam tudi, da moramo ostati trdni v tem, kar imamo in kar smo. Skupaj pa lahko hodimo, saj smo tega navajeni že od prej, ko smo imeli migrante iz južnih republik.

Kaj pa nestrpnost do migrantov?

Tudi med nekaterimi »našimi ljudmi«, ki prihajajo po pomoč, doživljamo nekakšno nestrpnost do migrantov, včasih npr. sprašujejo, kaj ti delajo tukaj. Šele potem ko se moji sodelavci z njimi pogovorijo – vprašajo: ali niste tudi vi nekoč bili begunka, begunec, sedaj pa ste tu? – se umirijo. Vsaj v naši hiši vsakomur predlagam, naj se najprej malo zamisli, naj pogleda vase. Človek namreč začne razmišljati, ko se mu pove, da smo si bratje in sestre in nismo nič nevarni drug drugemu. Če pa smo nevarni, je nekaj narobe z nami ali s človekom, ki nam je nevaren. Meni na primer v župnišče niso vdrlí begunci, ampak so mi vdrlí naši ljudje. Ne smemo se bati drug drugega.

Na kakšen način pa Nadškofijska karitas Maribor pomaga migrantom danes?

V Mariboru je okrog 200 beguncev in sem prepričan, da skoraj vsi prihajajo tudi k nam po pomoč. Veliko jih je iz Eritreje, trenutno jih prihaja malo manj, ker imajo 50-dnevni post. Pomagamo jim s hrano in oblačili, trenutno potrebujejo zelo malo denarja. Zelo pa me preseneča in se me je dotaknilo, da vzamejo le

toliko, kolikor potrebujejo – ne vzamejo vsega, ampak le tisto, kar bodo pojedli. So zelo spoštljivi in so se hitro naučili jezika.

Srečali smo se tudi z družino, ki si je zelo želela vrnitve domov, ko se je stanje v njihovem kraju umirilo. Toda bilo jim je odsvetovano, da se vrnejo, saj je v državi, v njihovem kraju, ponovno nastal nemir – bojišče.

Kaj lahko naredi Cerkev, država, skupnost kot celota?

Imam občutek, da kot Cerkev veliko naredimo. Če samo pogledamo, kaj dela sveti oče in potem vsi navzdol do župnij. Če ostanem pri Karitas, bi rekel, da se lahko migranti oglasijo v vsaki enoti Karitas in bodo

povsod dobili pomoč, lepo besedo. Od države pa bi pričakoval, da ne podpira samo nekaterih organizacij, ampak tudi ostale, ki pomagajo tem ljudem. Zdi se mi tudi, da nas je na tej naši skupni ladji vedno več takih, ki želimo pomagati ter narediti svet lepši, in se združujemo.

Moram še povedati, da na NŠK Maribor – v naši ljudski kuhinji Betlehem – dela begunka iz Eritreje, ki je na šestmesečnem usposabljanju, da pridobi nove izkušnje. V Mariboru je s 15-letnim sinom, mož pa je z mlajšim sinom še ostal tam ... Gospa se zelo trudi, da bi se družina lahko združila. Moram pa povedati, da smo zelo zadovoljni z njenim delom in tudi vključevanjem v delovno okolje. Lahko bi rekel, da skoraj bolje vidi delo kot mi – čeprav ve, da bo le kratek čas med nami.

Okrogla miza Kaj je dom? v je Mariboru potekala v sklopu projekta MIND – Migracije. Povezanost. Razvoj., sofinanciranega s strani Evropske unije in Ministrstva za zunanje zadeve RS. Vsebinska prispevek izraža mnenja avtorjev in ne predstavlja uradnega stališča EU in Vlade RS.

V centralnem skladišču Škofijske karitas Novo mesto so v okviru 8. tedna humanosti in prostovoljstva zaposleni v Krki pomagali pri pripravi 600 paketov za posameznike in družine v stiski.

Prostor je bil kar premajhen, toliko se nas je zbralo na pripravah za Počitnice Biserov, kjer smo se pogovarjali o medkulturnem dialogu.

»Ohranjanje tradicije iz mladih let....«

Delavnica izdelovanja presmecev (butaric) v Domu sv. Lenarta.

Prazniki so čas za obiske, katerih so najbolj veseli starejši.

QR koda za dostop do Žarka dobrote na internetni strani preko sodobnih spletnih bralnikov.

